

Моменталната ситуација и идните чекори во Република С. Македонија

На тема: Справување со неформалното вработување
непријавена работа/деловна активност, исплата на плата во
плик, непријавени вработени и надоместоци

Прекини го ланецот кој ти врзува
рацете на твојата иднина

Претставник од УЈП
Даночен советник за анализа на ризик
Александар Андреески

Се тргнува и завршува со (не)задоволството на поединецот/граѓанинот затоа **е** потребно во сите стратешки документи и материјали посебен акцентот да се стави токму на нив

- X - нивниот работен однос не е во целост заштитен
- X - нивното уставно право е загрозено
- X - мора да постои врска со институциите/методи и алатки
- X - подадената рака значи ПОДДРШКА

**ЗАДОЛЖИТЕЛНА ЕВАЛУАЦИЈА/
ПРАШАЛНИЦИ, АНКЕТИ...**

Каков Модел, Стратегија и Акционен план ни е потребен?

Ефективни мерки и активности кој ќе го намалат

Одлив на приходи

Одлив на граѓани

Одлив на придонеси за
здравство, пензиско

Одлив на данокот на личен доход, ДДВ и ДД

Поврзаност . . .

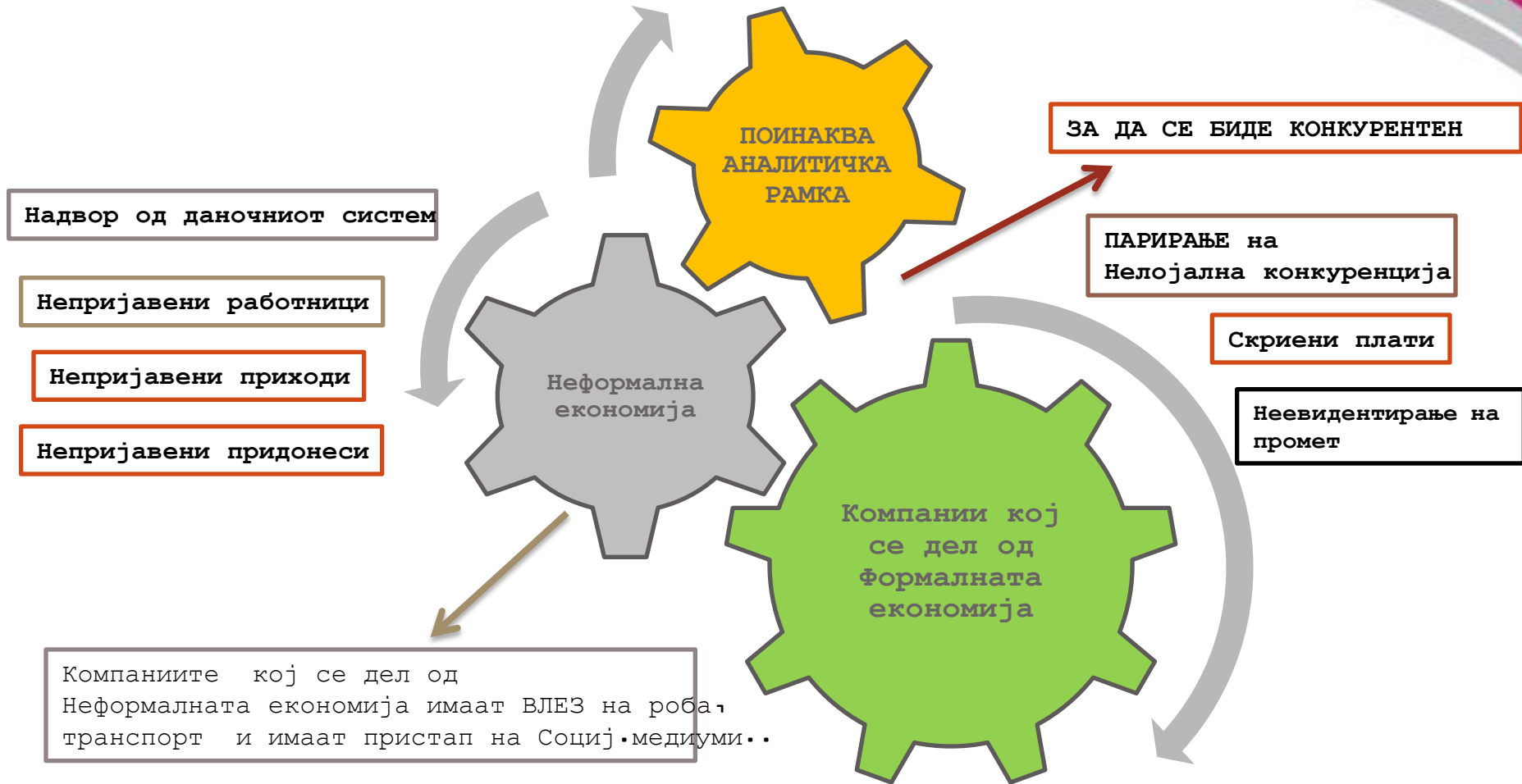
Стратегијата за неформална економија (Сива економија)

- Стратегијата за намалување на готовинските плаќања (кеш)
- Националната кампања за фискализација
- Програмата за работа на Владата на Република С.Македонија
- Проектите на МИОА - реинжењеринг на процесите,
- каталог на услуги и др.

Што треба да ни обезбеди :

- Заштита на правата на работниците и сигурна иднина
- Елиминирање на нелојалната конкуренција/заштита на оние кој плаќаат
- Реален податок каде треба да се превземат конкретни мерки и чекори
- Подобра наплата на даноците, надоместоците, придонесите...
- Да го намали одливот на кадри во други земји . . .
- Подобри информации за правата и обврските за оние граѓани кои се со привремено живеалиште и се со работа во земјите во ЕУ (Италија, Германија, Словенија...)

Поврзување и надоградба на Стратегиите значи...

Задолжително да се вклучат институциите кој недостасуваат

Вклучување на други институции Царинска управа, МВР, Мин.за правда, Народен правобранител и сл

Поврзување на материјалите/стратегииите и Акционите планови заради единствено и заедничко делување

ФОРМАЛНА ЕКОНОМИЈА
Фискализација

Националната кампања за фискализација да е одобрена од Владата на Република С.Македонија

Новата кампања не е само обврска на МФ/УЈП

Поддршка од Локалната самоуправа (издавање на одобрение за користење на јавна површина-кафулиња)

ЛС има само 2 мерки во А.План кој не се доволни ако сакаме ефект

Делување во НЕФОРМАЛНАТА ЕКОНОМИЈА

Институционална поддршка Мин. екон.при издавање на Лиценци за дискотеки

Мин.за економија мора да развие и надополни со плус мерки

Твој данок, твоја иднина!

Развојната ИТ технологија и достапноста на социјалните мрежи ја компликуваат состојбата?!

Делуваат од непозната локација/користат поштенски услуги од други лица

Непозна форма (физичко/правно лице) регистрирано/нерегистри.

Непознат начин на делување и работа (наплата исклучиво само во кеш)

Избегнуваат казни/глоба за непочитување на фискализацијата

Својот дом го користат за работа (козметички услуги, масажери, изработка на кујни и сл)

Го користат моментот на поделеност на ингеренциите и надлежностите на институциите

Борба против нереален и замислен противник

План за усогласеност за е-Трговија на нерегистрирани бизниси на социјалните мрежи

ШТО ОПФАЌАМЕ со овој план и како истиот се напредува кон Стратегијата за неформална економија

Физички лица кој вршат:

- козметички услуги (шминка, фризура, лакирање и сл.);
- физиотерапевти (професионалци и аматери) кои нудат масажи;
- стоматолошки услуги;
- услуги за чистење на домови;
- давање на часови по различни образовни предмети;
- изработка на семинарски, магистарски и докторски трудови;
- дистрибуција на чаеви и препарати од чаеви од непознати производители кои се доставуваат на домашна адреса;
- услуги за варосување, за поставување, промена на радијатори и откуп на стари радијатори;
- прогнози (дојави) за спортски натпревари;
- кетеринг услуги (отворени понуди и нарачки);
- продажба на (нови) гуми и резервни делови за возила;
- изработка на торти и др. за свадби, родендени, домашни веселби и слави и крштивки;
- изработка и продажба на зимници (ајвар, лутеница) и редица други кои не се споменати, а ги има..

Физички лица кои остваруваат приходи од веб страни кои (спамираат) за кампањи. Искуство од американските избори (младите велешани)

Физички лица кои остваруваат приходи од он лајн продажба на производи преку социјалните мрежи-медиуми

Физички лица кои остваруваат приходи од прогнози на спортски натпревари кои најчесто се рекламираат на социјални мрежи и на други сајтови

Кампањи за подигнување на јавната свест за придобивките од пријавената работа

НАВРЕМЕНО ЕДУЦИРАЊЕ НА ГРАЃАНИТЕ

НОВ ПРИСТАП НОВ КАНАЛ НА КОМУНИКАЦИЈА

НАВРЕМЕНО ИНФОРМИРАЊЕ НА ГРАЃАНИТЕ

ДОСТАПНИ КВАЛИТЕТНИ ПРОСПЕКТИ/БРОШУРИ

ПРИМЕНЛИВИ РЕШЕНИЈА КОИ ЌЕ ИМААТ РЕЗУЛТАТ
СОЗДАВАЊЕ НА НОВИ ПАРТНЕРИ СОЈУЗНИЦИ ВО БОРБАТА
ПРОТИВ ИСПЛАТАТА НА ПЛАТА ВО ПЛИК

Да не дозволиме нејасноти и движење по
процеси во постапките, правата и
граѓаните мора да ги знаат и да ги
целост

漢語
汉语
中文

Како да ги поттикнеме граѓаните?

НИВНО АКТИВИВНО ВКЛУЧУВАЊЕ

Може да се креира РИСК калкулатор /некој вид на ИТ апликација/алатка

Со алтернатива на ВНЕСИ податок за:

- Висина на износ на плата која се исплаќа на тр.сметка Бруто/Нето
- Висина на износ втор дел од плата кој се исплаќа на рака/плик

Податок за разлика за која не ти се плаќаат придонеси XXXXXXXX

пресметка на потенцијален износ XXXXXX за пензија без плата во плик

пресметка на потенцијален износ XXXXXX за пензија со плата во плик

ПОРАКА!!! ДАЛИ ЗА ОВАА РАЗЛИКА ВРЕДИ ДА МОЛЧИШ !!!!!

Пресекот и анализата треба да алармира кај поединецот колку граѓанинот губи, а и државата доколку се зема плата на минималец, а другиот дел се исплаќа како плата во плик...

Потреба од донесување на
Национална стратегија за борба против
исплата на плати во плик, непријавени
вработени и надоместоци

Образложена и структурирана на 4 нивоа:

Подготвителен (за секоја институција специфициран)

Административен (сет на мерки во рамките на надлежноста)

Регулаторна гилотиња (сет на законска и подзак. регулатива)

Секое барање за измена на Закон образложено

Едукативни и промотивни мерки

- Секој процес објаснет и прецизиран
- Лоцирање на предности и слабости во системите/МПИН/п-ки
- Подготовка на акциони планови за секоја гранка
 - Градежништво, земјоделие, трговија, текстилна индустрија и сл
- Годишни анкети на таргет групи

Прашања за кој мора да имаме одговор:

Како и на кој начин циркулираат црните пари (неевидентираниите) и за што се користат?

Дали има поврзаност со мито и корупција и во кои структури?

Дали се користат за повторно исплаќање на плата во плик?

Дали статистиките на ДЗС се меродавни и реални со животниот стандард?

???

? ???? ?

??????????

? ? ? ? ?

**Без вклучување на институциите
одговорни за МИТО и КОРУПЦИЈА
нема ефективни планови и стратегии**

**КРЕИРАЊЕТО НА ДЕМОГРАФСКА КАРТА
ШТО ВСУШНОСТ ЗНАЧИ ТОА?**

**Поставување на една
нова институционална рамка...**

ОПШТИ КАРАКТЕРИСТИКИ

Општина Гази баба

Општина Гази баба е најголема индустриска зона на Градот Скопје и Република Македонија. На територијата на општината се создава една третина 1/3 од бруто домашниот производ на Република Македонија. На територијата на општина Гази баба живеат 72.617 жители.

Привка 1: Статистички податоци за општина Гази баба за 2011 година

Даночен изговор Гази баба								
Правни лица	ДЦВ обврзници			СВД	Физички лица	Поднесени П/Д-А/Ш-ПИ	Регистрирани и земјоделци	Регистрирани за е-давоци
	месечни	тримесечни	годишни					
(а)	(б)	(в)	(г)	(д)	(е)	(ж)	(з)	
5.170	315	81	548	1.333	72.617	ССПАС	739	547

Препораки за ДШ-Гази баба

- ✓ Во зависност од интересот и побарувањето од (граѓаните и правните лица) се задоволува даночниот службеник да организира и спроведува обуки за теми/области од даночите за кои граѓаните се најслабо информирани и за кои (граѓаните и правните лица) имаат исказано голем интерес;
- ✓ За потребите на обуките во координација со општината да се обезбеди просторija за одржување на обуки/состаноци;
- ✓ Посебно акцент да се обврше за следната материја: (ЗД,ДВ,ЗДД,ЗПДД,ЗТД);
- ✓ Да иницира решавање на одделни прашања и проблеми со кои се соочуваат даночните обврзници (граѓаните и правните лица);
- ✓ Да се врши поголема промоција на системот на е-давоци и да влијае кон зголемување на бројот на регистрирани корисници за е-давоци;
- ✓ Да се грижи со колкаш на пулсовите во шалтерот да има информативни материјали, кутија за мислења/поплаки од граѓаните и еднаш наредно (соко) поведеник да известува до СУД ОД за бројот на пополнети формулари;
- ✓ На видно место да го означат работното време (понеделник, среда и петок).

Легенда:

█	Персонален данок на доход (заклучена кампања за П/Д-Г/ДП,П/Д-ДК регистрација на земјоделците,приходи од имот)
█	Регистрација (општа за сите давоци, е-давоци)
█	ДЦВ (паралелно даво плаќање на обврзниците за обврските кои ги имаат месечни, тримесечни и годишни ДЦВ обврзници)
█	Данок на добивка (заплаќање на правни лица за обврската за во дискување на ДК, ДБ-ВП)
█	Доказани в својствата

Општина Илинден

Во општината Илинден околу 70% од земјиштето е обработливо (претежно за житни култури). На територијата на општината се наоѓаат важни индустриско стопански објекти и Слободната економска зона. На територијата на општина Илинден живеат 15.894 жители.

Привка 2: Статистички податоци за општина Илинден за 2011 година

Даночен изговор Илинден								
Правни лица	ДЦВ обврзници			СВД	Физички лица	Поднесени П/Д-А/Ш-ПИ	Регистрирани и земјоделци	Регистрирани за е-давоци
	месечни	тримесечни	годишни					
(а)	(б)	(в)	(г)	(д)	(е)	(ж)	(з)	
676	29	154	75	785	15.894	ССПАС	717	69

Препораки за ДШ-Илинден

- ✓ Во зависност од интересот и побарувањето од (граѓаните и правните лица) се задоволува даночниот службеник да организира и спроведува обуки за теми/области од даночите за кои граѓаните се најслабо информирани и за кои ДО имаат исказано голем интерес;
- ✓ За потребите на обуките во координација со општината да се обезбеди просторija за одржување на обуки/состаноци;
- ✓ Посебно акцент да се обврше за следната материја: (ЗД,ДВ,ЗДД,ЗПДД,ЗТД);
- ✓ Да иницира решавање на одделни прашања и проблеми со кои се соочуваат даночните обврзници (граѓаните и правните лица);
- ✓ Да се врши поголема промоција на системот на е-давоци и да влијае кон зголемување на бројот на регистрирани корисници за е-давоци;
- ✓ Да се грижи со колкаш на пулсовите во шалтерот да има информативни материјали, кутија за мислења/поплаки од граѓаните и еднаш наредно (соко) поведеник да известува до СУД ОД за бројот на пополнети формулари;
- ✓ На видно место да го означат работното време (понеделник и четврток).

Легенда:

█	Персонален данок на доход (заклучена кампања за П/Д-Г/ДП,П/Д-ДК регистрација на земјоделците,приходи од имот)
█	Регистрација (општа за сите давоци, е-давоци)
█	ДЦВ (паралелно даво плаќање на обврзниците за обврските кои ги имаат месечни, тримесечни и годишни ДЦВ обврзници)
█	Данок на добивка (заплаќање на правни лица за обврската за во дискување на ДК, ДБ-ВП)

Значајно од повеќе аспекти:

- Ги опфаќа сите **85** општини/ПЛ/ФЛ и ни ја дава големата слика
- Лоцира одговорност (институционална, локална и сл...)
- Лоцира територија/општина каде треба да се делува (сива зона)
- Дава реален приказ за ефикасно насочување на кампања/едукација
- Дава реален приказ за ефикасно насочување на обуки
- Дава реален приказ за ефикасно насочување на контроли

Важноста од повратните информации (анкети, почитување на мислењето од таргетите)

Реално согледување на податоците/статистиката

Реално одредување на идните чекори/отстапки каде што е потребно

Проверка на ефективноста од превземените чекори/елиминација на оние мерки кои не се продуктивни

Мерките треба да го редуцираат персоналот/контролите и финансиите што се трошат

Подигнување на задоволството кај обврзниците кој се дел од формалната економија - елиминација на нелојалната конкуренција/значи повисок профит и заработка

Среќно семејство, значи исполнети соништа...
Безгрижноста и стабилноста во домот соодветствува само со
стабилен, коректен и функционален работен однос

НАША ИНСТИТУЦИОНАЛНА ОБВРСКА
Е ТОА ДА ИМ ГО ОВОЗМОЖИМЕ ...

**Пликот после работниот век пак ќе чини 1 денар,
да не дозволиме тоа да биде на штета на граѓаните**

ВИ БЛАГОДАРАМ НА ВНИМАНИЕТО